DECIZII

DECIZIA (UE) 2016/541 A CONSILIULUI

din 15 februarie 2016

de notificare a Greciei în vederea adoptării unor măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv (2015/1410) [1]

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 126 alineatul (9),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Articolul 126 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) precizează că statele membre trebuie să evite deficitele publice excesive și stabilește, în acest scop, procedura de deficit excesiv. Pactul de stabilitate și creștere, care, conform componentei sale corective, pune în aplicare procedura de deficit excesiv, constituie cadrul care sprijină politicile guvernamentale pentru o revenire rapidă la poziții bugetare solide, ținând cont de situația economică.

(2) La 27 aprilie 2009, Consiliul a decis, în conformitate cu articolul 104 alineatul (6) din Tratatul de instituire a Comunității Europene, că în Grecia exista un deficit excesiv.

(3) La 10 mai 2010, Consiliul a adoptat Decizia 2010/320/UE [2] adresată Greciei în temeiul articolului 126 alineatul (9) și al articolului 136 din TFUE în vederea consolidării și a aprofundării supravegherii fiscale și de notificare a Greciei în vederea adoptării unor măsuri de reducere a deficitului considerate necesare pentru remedierea situației de deficit excesiv până la termenul limită, și anume 2014. Consiliul a stabilit anul 2014 ca termen limită pentru corectarea situației de deficit excesiv și ținte anuale pentru deficitul public.

(4) Decizia 2010/320/UE a Consiliului a fost modificată în mod substanțial de mai multe ori. Întrucât trebuiau aduse noi modificări, decizia a fost reformată, la 12 iulie 2011, prin Decizia 2011/734/UE a Consiliului [3], din motive de claritate. Ulterior, respectiva decizie a fost modificată în mod semnificativ în mai multe rânduri în perioada cuprinsă între 8 iulie 2011 și decembrie 2012 [4].

(5) Deteriorarea foarte gravă a situației financiare a Greciei a determinat statele membre din zona euro să decidă acordarea unui sprijin pentru stabilitate Greciei, cu scopul de a proteja stabilitatea financiară a zonei euro în ansamblu, la care se adaugă și asistența multilaterală acordată de Fondul Monetar Internațional. În perioada cuprinsă între luna mai 2010 și luna iunie 2015, sprijinul acordat de statele membre din zona euro a luat forma atât a unui Mecanism de împrumut bilateral pentru Grecia, cât și a unui împrumut din partea Fondului european de stabilitate financiară (FESF). Sprijinul creditorilor a fost însoțit de o condiționalitate politică extinsă, inclusiv în ceea ce privește respectarea de către Grecia a Deciziei 2011/734/UE a Consiliului și a modificărilor ulterioare ale acesteia.

(6) La 8 iulie 2015, Grecia a solicitat asistență financiară din partea Mecanismului european de stabilitate (MES), sub forma unui împrumut pe trei ani, iar la 12 iulie 2015 s-a ajuns la un acord de principiu cu privire la acordarea

[1] Prezentul act a fost adoptat inițial doar în engleză și publicat în JO L 219, 20.8.2015, p. 8.
[2] JO L 145, 11.6.2010, p. 6.
[3] JO L 296, 15.11.2011, p. 38.
[4] Decizia 2011/791/UE a Consiliului din 8 noiembrie 2011 (JO L 320, 3.12.2011, p. 28); Decizia 2012/211/UE a Consiliului din 13 martie 2012 (JO L 113, 25.4.2012, p. 8); Decizia 2013/6/UE a Consiliului din 4 decembrie 2012 (JO L 4, 9.1.2013, p. 40).

unui împrumut în valoare de până la 86 000 de milioane EUR pentru Grecia. La 17 iulie, Consiliul guvernatorilor MES a încredințat Comisiei Europene, în colaborare cu Banca Centrală Europeană și cu Fondul Monetar Internațional, negocierea unui memorandum de înțelegere (denumit în continuare „memorandumul de înțelegere"), care precizează condiționalitățile în materie de politici pentru un mecanism de asistență financiară care să acopere perioada 2015-2018, în conformitate cu articolul 13 alineatul (3) din Tratatul privind MES.

(7) În conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 472/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind consolidarea supravegherii economice și bugetare a statelor membre din zona euro care întâmpină sau care sunt amenințate de dificultăți grave în ceea ce privește stabilitatea lor financiară ([1]), în special articolul 7, un stat membru care solicită asistență financiară din partea MES trebuie să pregătească un program de ajustare macroeconomică (denumit în continuare „programul"), în vederea aprobării de către Consiliu. Un astfel de program ar trebui să asigure adoptarea unui set de reforme necesare pentru a îmbunătăți sustenabilitatea finanțelor publice și cadrul de reglementare.

(8) Programul elaborat de Grecia a fost aprobat prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/544 a Consiliului ([2]).

(9) Articolul 10 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 472/2013 stabilește, de asemenea, că, în cazul în care un stat membru care face obiectul unui program de ajustare macroeconomică în temeiul articolului 7 din regulamentul respectiv face, de asemenea, obiectul unei decizii în temeiul articolului 126 alineatul (9) din TFUE pentru corectarea deficitului său excesiv, obiectivele bugetare anuale din programul său de ajustare macroeconomică sunt integrate în decizia de notificare în temeiul articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv ([3]); în plus, măsurile menite să contribuie la îndeplinirea obiectivelor respective din programul de ajustare macroeconomică vor fi, de asemenea, integrate în decizia de notificare, în conformitate cu articolul 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97. Articolul 10 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (UE) nr. 472/2013 stabilește, de asemenea, că statul membru este scutit de la obligația de a trimite rapoartele întocmite în temeiul articolului 5 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97. În sfârșit, articolul 10 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul (UE) nr. 472/2013 stabilește faptul că monitorizarea este efectuată astfel cum se prevede la articolul 7 alineatul (4) din regulamentul respectiv și că statul membru este scutit de monitorizare în temeiul articolului 10 alineatul (1) și al articolului 10a din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 și de monitorizarea pe care se bazează luarea deciziilor în temeiul articolului 6 alineatul (2) din respectivul regulament.

(10) Se preconizează, în prezent, că activitatea economică din Grecia înregistrează rezultate mult mai slabe decât s-a estimat la momentul adoptării celei mai recente modificări a Deciziei 2011/734/UE a Consiliului în decembrie 2012. Se preconizează ca atât PIB-ul real cât și cel nominal să fie la niveluri mult mai scăzute în 2015 și 2016 decât s-a estimat în previziunile din primăvara anului 2015 ale Comisiei, din cauza incertitudinii politice, a neaplicării reformelor, a scăderii veniturilor publice, a zilelor nelucrate precum și a impunerii de controale asupra mișcărilor de capital. Comisia și-a actualizat previziunile privind creșterea PIB-ului în august 2015, pentru a sprijini negocierile referitoare la Memorandumul de înțelegere necesar unui program MES. Conform acestor previziuni, în 2015-2016, PIB-ul real se va contracta cu 2,3 % și, respectiv, 1,3 % (comparativ cu o creștere pozitivă de 0,5 % și 2,9 % în previziunile din primăvara anului 2015 pentru anii respectivi), înainte de a crește cu 2,7 % în 2017 și cu 3,1 % în 2018. Această înrăutățire accentuată a scenariului economic în 2015-2016 implică o deteriorare corespunzătoare a perspectivelor privind finanțele publice, în ipoteza menținerii politicilor actuale.

(11) Se estimează că Grecia și-a îmbunătățit deficitul structural cu 16 puncte procentuale din PIB, ajungând de la un deficit de 15,2 % în 2009 la un excedent estimat de 1 % în 2014, asigurând astfel o îmbunătățire a soldului structural în 2009-2014 semnificativ mai mare decât cerința de cel puțin 10 puncte procentuale din PIB recomandată de Consiliu pentru perioada respectivă. deficitul public a atins, în 2014, 3,5 % din PIB, situându-se în limitele plafonului de deficit public pe 2014 de 4,5 % din PIB (în termeni ESA2010), stabilit prin decizia Consiliului. Cu toate acestea, soldul primar rezultat de 0,4 % din PIB a fost în mod semnificativ mai slab decât se preconizase și nu a atins obiectivul stabilit la 1,5 % din PIB din cauza unei combinații de factori, inclusiv schimbarea ciclului economic și impactul negativ al acesteia asupra veniturilor bugetare, o relaxare a politicii fiscale și o nesiguranță economică sporită. Cu toate acestea, deteriorarea mediului macroeconomic, însoțită de măsurile fiscale temporare, care expiră în 2015, au împiedicat realizarea soldului primar țintă de 3 % din PIB în 2015 preconizat în cadrul ultimei modificări a Deciziei 2011/734/UE, adoptată în decembrie 2012. Obiectivele bugetare au fost, în consecință, reduse în mod substanțial, ținând seama de circumstanțele macroeconomice și de situația fiscală curentă, pentru a se evita înăsprirea excesivă a politicii fiscale pe termen scurt.

(12) Grecia va urma, în consecință, o nouă strategie fiscală, bazată pe obiective de excedent primar de – 0,25 %, 0,5 %, 1,75 %, și 3,5 % din PIB în 2015, 2016, 2017 și 2018 și ulterior. Traiectoria obiectivelor fiscale este coerentă cu rata de creștere preconizată a economiei Greciei, pe măsură ce aceasta se redresează după cea mai gravă recesiune înregistrată. Traiectoria revizuită înseamnă o scădere a deficitului bugetului public general sub 3 % din PIB în 2017.

([1]) JO L 140, 27.5.2013, p. 1.
([2]) A se vedea pagina 27 din prezentul Jurnal Oficial.
([3]) JO L 209, 2.8.1997, p. 6.

(13) Conform previziunilor actualizate ale serviciilor Comisiei în ceea ce privește creșterea PIB-ului nominal, se preconizează că soldul primar al bugetului general va atinge un deficit de 7 631 de milioane EUR (4,4 % din PIB) în 2015, de 6 166 de milioane EUR (3,6 % din PIB) în 2016, de 4 089 de milioane EUR (2,3 % din PIB) în 2017 și de 753 de milioane EUR (0,4 % din PIB) în 2018.

(14) Bugetul pentru 2016 care urmează a fi adoptat de Parlamentul Greciei face parte din strategia bugetară pe termen mediu (SBTM) pentru perioada 2016-2019, cu scopul de a se obține o consolidare fiscală importantă și concentrată la începutul perioadei, ceea ce presupune economii în valoare de peste 6 900 milioane EUR, aproape 4 % din PIB.

(15) Nerealizarea revizuirii finale a programului FESF, întreruperea plăților aferente serviciului datoriei, expirarea programului FESF și introducerea controalelor asupra circulației capitalurilor au creat noi circumstanțe care au condus la o deteriorare puternică suplimentară a sustenabilității datoriei. Acest lucru se datorează unor estimări de creștere mai mici, unei revizuiri descendente a obiectivelor privind excedentul primar, unei revizuiri descendente a veniturilor din privatizări, unei puternice deteriorări a necesităților de finanțare ale sectorului bancar ca urmare a impunerii de controale asupra mișcărilor de capital, creșterii arieratelor de plată ca urmare a lipsei de lichidități cu care se confruntă guvernul și efectelor evaluării din cauza deprecierii monedei euro față de DST. Ca rezultat al acestor evoluții, se preconizează că ponderea datoriei guvernamentale în PIB va atinge 198,3 % în 2016, înainte de scădea la 169,3 % în 2020, 154,5 % în 2022 și 115,9 % în 2030 în cadrul scenariului de bază.

(16) Ținând seama de aceste evoluțiile menționate, traiectoria de ajustare în direcția corectării deficitului excesiv necesită o actualizare. Angajamentul asumat de Grecia vizează nu numai măsurile de consolidare fiscală, ci și măsurile necesare pentru consolidarea caracterului favorabil creșterii și pentru reducerea la minimum a oricărui impact social negativ.

(17) Fiecare măsură impusă prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/544 a Consiliului este utilă pentru obținerea ajustării bugetare necesare. Unele măsuri au un impact direct asupra situației bugetare a Greciei, în timp ce altele sunt măsuri structurale care vor duce la o guvernanță fiscală mai bună și la o situație bugetară mai solidă pe termen mediu.

(18) Având în vedere considerațiile de mai sus, este necesar să se revizuiască obiectivele bugetare anuale anterioare, precum și măsurile menite să contribuie la îndeplinirea obiectivelor respective. Noile obiective bugetare anuale și măsurile menite să contribuie la îndeplinirea obiectivelor respective sunt cele stabilite în Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/544 a Consiliului,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Grecia trebuie să pună capăt situației actuale de deficit excesiv cât mai rapid posibil și cel târziu până în 2017.

(2) Traiectoria de ajustare în direcția corectării deficitului excesiv vizează atingerea obiectivelor anuale privind deficitul public (general, astfel cum sunt prevăzute în Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/544 a Consiliului și se va baza pe obiectivele privind excedentul primar de – 0,25 %, 0,5 %, 1,75 %, și 3,5 % din PIB în 2015, 2016, 2017 și 2018 și ulterior, după caz. Calea obiectivelor bugetare este coerentă cu rata de creștere preconizată a economiei Greciei, întrucât aceasta se redresează după cea mai gravă recesiune înregistrată. Calea revizuită înseamnă o scădere a deficitului bugetului public general sub 3 % din PIB în 2017.

(3) Grecia adoptă și pune în aplicare integral toate măsurile fiscale, economice și de ajustare structurală incluse în programul de ajustare economică și financiară, astfel cum au fost aprobate prin Decizia de punere în aplicare (UE) 2016/544 a Consiliului.

(4) Grecia trebuie să fie pregătită să adopte măsuri suplimentare, în cazul în care riscurile la adresa planurilor bugetare se materializează. Măsurile de consolidare bugetară ar trebui să asigure o îmbunătățire durabilă a soldului structural al bugetului general într-o manieră favorabilă creșterii.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la data notificării sale.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Republicii Elene.

Adoptată la Bruxelles, 15 februarie 2016.

Pentru Consiliu
Președintele
M.H.P. VAN DAM